

Dichtbij huis

Lokale binding en inzet van dorpsbewoners

Lotte Vermeij

m.m.v. Anja Steenbekkers

BIJLAGEN

Bijlage A Totstandkoming van het Dorpenbestand	2
Bijlage B bij hoofdstuk 2.....	3
Bijlage C bij hoofdstuk 3.....	9
Bijlage D bij hoofdstuk 4	11
Bijlage E bij hoofdstuk 5.....	16

Sociaal en Cultureel Planbureau

Den Haag, januari 2015

Bijlage A Totstandkoming van het Dorpenbestand

Om de buurten (CBS, grenzen 2009) om te zetten in een dorpenbestand werd door twee voor alle buurten bepaald of zij buitengebied zijn dan wel samen een dorp vormen. Hierbij werd gebruik gemaakt van de kaartjes met CBS-buurten volgens de grenzen van het jaar 2009, Behalve de kaartjes van deze buurten, is gebruik gemaakt van informatie uit de bevolkingskernenindeling, googlemaps, websites van gemeenten en wikipedia. Het coderen werd uitgevoerd door twee beoordelaars op basis van de volgende beslisregels.

Om het mogelijk maken het gewenste aantal respondenten te selecteren binnen de zo ontstane ruimtelijke eenheden werden buitengebieden met minder dan 100 inwoners samengevoegd met aanliggende of nabijgelegen buitengebieden. Wanneer dit niet mogelijk was (omdat zich in de buurt van deze buitengebieden geen andere buitengebieden bevonden werd dit buitengebied buiten de steekproef gelaten. Het gaat hierbij om omstreeks 500 bewoners van 15 jaar of ouder.

Een buurt is (onderdeel van) een dorp (en dus geen buitengebied) als voldaan is aan de volgende criteria:

- 1 Een aaneengesloten cluster met minimaal 75 inwoners (of 25 woningen, maar dit is moeilijk te zien). 'Aaneengesloten' betekent hier: niet meer dan 100 meter tussen de tuingrenzen van huizen. Akkers en weilanden tellen niet als tuin.
- 2 De buurt waarin de kern ligt bevat meer dan 100 inwoners (omdat er anders te weinig respondenten zijn voor steekproeftrekking).
- 3 De naam van de buurt komt voor in de bevolkingskernenindeling (CBS) of naar de naam wordt verwezen als kern, gehucht of buurtschap op wikipedia of de website van de gemeente. Óf het is een uitloper: een aaneengesloten cluster woningen dat in verbinding staat (weer max 100 meter) met een kern (volgens bovenstaande criteria) in een aangrenzende buurt.
- 4 Daarbij moet in alle gevallen de kern (of het kerndeel) (naar schatting) minimaal 50% van de inwoners van de buurt bevatten. Als er meerdere kernen in een buurt liggen moet de grootst aanwezige kern minimaal 50% van de inwoners van de buurt bevatten. En als er een deel van een grotere kern in de buurt ligt, gaat het om het in de buurt liggende deel van deze kern.

Een buurt vormt een aparte kern (en dus niet samen met een andere cluster) als voldaan is aan de volgende criteria:

1. De kern heeft een eigen naam, bijvoorbeeld op Googlemaps en wordt als kern, gehucht of buurtschap genoemd op wikipedia of op de website van de gemeente. Wegens het gebrek aan historie zijn woonwijken (vanaf de jaren zestig) nooit een aparte kern, ook niet als ze meer dan 100 meter bij de hoofdkern vandaan liggen.

Bijlage B bij hoofdstuk 2

Tabel B2.1 Verschillende vormen van bewonersinzet naar dorpsstype, dorpsomvang en individuele kenmerken, 15 jaar en ouder (odds ratio)(eerste deel tabel)^a

	vrijwilliger leefbaarheid (or)		initiatief leefbaar (or)		vrijwillige hulp via organisatie (or)		burenhulp (or)	
	1	2	1	2	1	2	1	2
minder mooi bij afgelegen (ref.)								
mooi afgelegen	1,04	1,03	1,17 *	1,18 *	1,02	,99	1,22 *	1,19
minder mooi bij stad	,82	,84	,98	1,01	1,36	1,35	,98	,99
mooi bij stad	1,10	1,11	1,09	1,11	1,38	1,28	,96	,97
100-999 inwoners (ref.)								
1000-1999 inwoners	1,01	1,02	,86 *	,85 *	1,36	1,35	1,14	1,11
2000-2999 inwoners	,96	,95	,70 *	,68 *	1,32	1,28	1,08	1,07
buitengebied	,85	,79 *	,72 *	,67 *	1,31	1,22	1,05	,99
vrouw		,79 *		,80 *		1,98 *		1,21 *
<i>leeftijd</i>								
15-29 jaar (ref.)		-		-		-		-
30-44 jaar		1,21		1,63 *		,79		1,86 *
45-59 jaar		1,19		1,58 *		1,73 *		2,50 *
60-74 jaar		1,03		1,58 *		1,53		1,65 *
≥ 75 jaar		,57 *		1,30		,87		,76
<i>huishouden</i>								
alleenstaand (ref.)								
meer personen zonder kinderen		1,07		1,30 *		1,38		1,38 *
met inwonend kind		1,27		1,50 *		,70		1,04
<i>opleiding</i>								
lo, lbo, vmbo (ref.)		-		-		-		-
havo, vwo, mbo		1,34 *		1,49 *		1,47 *		,92
hbo, universiteit		1,65 *		1,57 *		,90		,65 *
werk ^b		,75 *		1,22 *		,51 *		,95
<i>kerkgang maandelijks^c</i>		2,65 *		1,54 *		2,34 *		1,37 *
<i>beperkingen</i>								
niet automobiel ^d		,66 *		,77 *		1,14		,82
lichamelijk beperkt ^e		,58 *		,90		,55 *		,75
financieel beperkt ^f		,88		,96		1,61 *		1,34 *
<i>woongeschiedenis</i>								
heel leven in dorp (ref.)		-		-		-		-
≥ 16 jaar		1,00		,96		,83		,90
6-15 jaar		,77 *		,92		,64 *		,85
0-5 jaar		,65 *		,72 *		,72		,79
<i>ouders</i>								
contact met burenen ^g		1,00		1,06 *		1,03		1,08 *
actief voor buurt, kerk of vereniging ^h		1,16 *		1,12 *		1,04		1,06 *
constante	,30 *	,13 *	,80 *	,16 *	,04 *	,02 *	,17 *	,06 *
pseudo-R ²	0	7	0	5	0	10	0	4

Tabel B2.1 Verschillende vormen van bewonersinzet naar dorpsstijpe, dorpsomvang en individuele kenmerken, 15 jaar en ouder (odds ratio)(tweede deel tabel)^a

	vrijwilliger omgevingskwaliteit (or)		initiatief omgevingskwaliteit (or)	
	1	2	1	2
minder mooi bij afgelegen (ref.)				
mooi afgelegen	1,15	1,11	1,21 *	1,19
minder mooi bij stad	,85	,86	,88	0,89
mooi bij stad	1,34	1,27	1,28 *	1,27 *
100-999 inwoners (ref.)				
1000-1999 inwoners	,70 *	,68 *	,78 *	,78 *
2000-2999 inwoners	,80	,77	,72 *	,71 *
buitengebied	1,43 *	1,32	1,15	1,09
vrouw		,47 *		,64 *
<i>leeftijd</i>				
15-29 jaar (ref.)		-		-
30-44 jaar		1,68		1,45 *
45-59 jaar		3,50 *		2,46 *
60-74 jaar		4,12 *		3,31 *
≥ 75 jaar		2,60 *		2,67 *
<i>huishouden</i>				
alleenstaand (ref.)				
meer personen zonder kinderen		1,25		1,31 *
met inwonend kind		,91		1,22
<i>opleiding</i>				
lo, lbo, vmbo (ref.)		-		-
havo, vwo, mbo		1,30		1,32 *
hbo, universiteit		2,54 *		1,76 *
<i>werk^b</i>		,79		1,19
<i>kerkgang maandelijks^c</i>		1,39 *		1,36 *
<i>beperkingen</i>				
niet automobiel ^d		,64		,82
lichamelijk beperkt ^e		,73		,93
financieel beperkt ^f		1,15		,91
<i>woongeschiedenis</i>				
heel leven in dorp (ref.)		-		-
≥16 jaar		,90		1,09
6-15 jaar		,60 *		1,14
0-5 jaar		,62		1,24
<i>ouders</i>				
contact met burens ^g		1,04		1,04
actief voor buurt, kerk of vereniging ^h		1,15 *		1,11 *
constante	,05 *	,01 *	,27 *	,05 *
pseudo-R ²	1	10	1	6

a Multivariate logistische regressieanalyse, gewogen en gecorrigeerd voor geclusterde datastructuur.

b Iemand heeft werk als hij of zij een betaalde baan heeft van 12 uur of meer per week.

c Iemand bezocht de afgelopen half jaar 'de kerk (of bijvoorbeeld de moskee, synagoge of tempel)' maandelijks of vaker.

d Niet automobiel zijn degenen die geen rijbewijs hebben en/of geen auto in het huishouden.

e Iemand is 'lichamelijk beperkt' als hij of zij uit vijf dagelijkse handelingen (traplopen, gaan zitten/staan, woning verlaten/binnengaan, zelf volledig wassen en tien minuten lopen) twee of meer alleen met moeite of hulp van anderen kan uitvoeren.

f Iemand is 'financieel beperkt' als hij of zij niet voldoende geld heeft om jaarlijks een week in Nederland met vakantie te gaan en/of om de woning in de winter altijd voldoende te verwarmen en/of elke dag een volwaardige maaltijd op tafel te zetten.

g Gemiddelde van twee items: Ongeveer hoe vaak had uw moeder (resp. vader) tijdens uw kindertijd contact met burens (6-puntsschaal variërend van 'zelden of nooit' tot 'meerdere keren per week').

h Gemiddelde van twee items: Ongeveer hoe vaak zette uw moeder (resp. vader) zich tijdens uw kindertijd actief in voor de buurt, een kerk of een vereniging (6-puntsschaal variërend van 'zelden of nooit' tot 'meerdere keren per week').

Bron: SCP/CBS (SVP11)

Tabel B2.2 Afzonderlijke vormen van vrijwilligerswerk naar individuele kenmerken, 15 jaar en ouder (odds ratio)^a

	sport	school, kinderdag- verblijf of peuter- speelzaal	muziek-, toneel- of hobby	kerk of andere levens- beschou- welijke organisatie	dorpsraad	zorg	natuur, landschap, milieu	lokale geschie- denis
vrouw	,52 *	2,29 *	,98	,99	,61 *	1,99 *	,34 *	,47 *
<i>leeftijd</i>								
15-29 jaar (ref.)	-	-	-	-	-	-	-	-
30-44 jaar	1,20	2,58 *	,69	1,08	1,76	,77	1,40	1,87
45-59 jaar	1,03	1,39	,96	1,80 *	1,84	1,70 *	3,27 *	1,89
60-74 jaar	,91	,69	,91	1,76 *	2,94 *	1,52	2,54	6,33 *
≥ 75 jaar	,33 *	,18 *	,68	1,10	4,64 *	,88	1,59	5,13
<i>huishouden</i>								
alleenstaand (ref.)								
meer personen zonder kinderen	1,20	1,23	1,05	,86	,83	1,40	1,16	1,79
huishouden met kinderen	1,41	3,34 *	,93	,85	,89	,71	,77	1,09
<i>opleiding</i>								
lo, lbo, vmbo (ref.)	-	-	-	-	-	-	-	-
havo, vwo, mbo	1,32 *	1,35	1,18	1,32	1,48	1,46 *	1,05	,87
hbo, universiteit	1,37 *	1,41	1,36	2,15 *	1,78 *	,89	1,79 *	1,88
werk ^b	,81	,58 *	,83	,70 *	1,35	,51 *	,57	,58
<i>kerkgang maandelijks^c</i>	,62 *	1,69 *	1,70 *	61,5 *	1,41 *	2,33 *	,97	1,15
<i>beperkingen</i>								
niet automobiel ^d	,85	,87	,86	,49 *	,20 *	1,16	,76	,73
lichamelijk beperkt ^e	,49 *	,75	,96	,34 *	,38	,55 *	,48	1,05
financieel ^f	,50 *	1,11	1,04	1,61	1,03	1,62 *	1,94	,80
<i>woongeschiedenis</i>								
heel leven in dorp (ref.)	-	-	-	-	-	-	-	-
≥16 jaar	,95	1,24	,85	1,19	,87	,84	,63	,54
6-15 jaar	,56 *	1,55 *	,66	1,17	,80	,63 *	,35 *	,62
0-5 jaar	,45 *	1,04	,47 *	1,41	,65	,69	,42	,35
<i>ouders</i>								
contact met burenen ^g	1,01	1,06	,99	,96	1,08	1,03	,96	1,03
actief voor buurt, kerk of vereniging ^h	1,18 *	1,04	1,14 *	1,27 *	1,16 *	1,04	1,08	1,09 *
constante	,07 *	,00 *	,04 *	,00 *	,00 *	,02 *	,02 *	,00 *
pseudo-R ²	,06	,11	,03	,37	,06	,09	,07	,12

a Multivariate logistische regressieanalyse gewogen en gecorrigeerd voor geclusterde datastructuur.

b Iemand heeft werk als hij of zij een betaalde baan heeft van 12 uur of meer per week.

c Iemand bezocht de afgelopen half jaar 'de kerk (of bijvoorbeeld de moskee, synagoge of tempel)' maandelijks of vaker.

d Niet automobiel zijn degenen die geen rijbewijs hebben en/of geen auto in het huishouden.

e Iemand is 'lichamelijk beperkt' als hij of zij uit vijf dagelijkse handelingen (traplopen, gaan zitten/staan, woning verlaten/binnengaan, zelf volledig wassen en tien minuten lopen) twee of meer alleen met moeite of hulp van anderen kan uitvoeren.

f Iemand is 'financieel beperkt' als hij of zij niet voldoende geld heeft om jaarlijks een week in Nederland met vakantie te gaan en/of om de woning in de winter altijd voldoende te verwarmen en/of elke dag een volwaardige maaltijd op tafel te zetten.

g Gemiddelde van twee items: Ongeveer hoe vaak had uw moeder (resp. vader) tijdens uw kindertijd contact met burenen (6-puntsschaal variërend van 'zelden of nooit' tot 'meerdere keren per week').

h Gemiddelde van twee items: Ongeveer hoe vaak zette uw moeder (resp. vader) zich tijdens uw kindertijd actief in voor de buurt, een kerk of een vereniging (6-puntsschaal variërend van 'zelden of nooit' tot 'meerdere keren per week').

* Significant verschil ($p < 0,05$)

Bron: SCP/CBS (SVP'11)

Tabel B2.3 Belang dat vrijwilligers van de dorpsraad en bewoners die geen vrijwilligerswerk voor de dorpsraad doen hechten aan verschillende aspecten van de leefbaarheid (rangorde op basis van percentages dat belang hecht)^a

geen vrijwilliger dorpsraad	vrijwilliger dorpsraad (1 uur p/week of meer)
1. een veilige verkeerssituatie (89)	1. een veilige verkeerssituatie (90)
2. een net en schoon dorp (87)	2. een net en schoon dorp (90)
3. een school in het dorp (81)	3. een school in het dorp (88)
4. natuur of landschap rond het dorp (80)	4. organiseren van activiteiten in het dorp (83)
5. een buslijn of vervoersdienst (79)	5. ontmoetingsgelegenheid voor jongeren (83)
6. een wandel- of fietspad rond het dorp (75)	6. ontmoetingsgelegenheid voor ouderen (83)
7. ontmoetingsgelegenheid voor jongeren (73)	7. een winkel in het dorp (79)
8. een winkel in het dorp (71)	8. natuur of landschap rond het dorp (79)
9. ontmoetingsgelegenheid voor ouderen (70)	9. een wandel- of fietspad rond het dorp (79)
10. organiseren van activiteiten in het dorp (62)	10. een buslijn of vervoersdienst (78)
11. het behoud van historische gebouwen (59)	11. mogelijkheden voor lokale ondernemers (76)
12. mogelijkheden voor lokale ondernemers (55)	12. het behoud van historische gebouwen (69)
13. voorkomen van sloop van woningen (48)	13. bouw nieuwe woningen (64)
14. bouw nieuwe woningen (45)	14. voorkomen van sloop van woningen (61)
15. tegen overlast bedrijven buitengebied (43)	15. een nieuw of beter gemeenschapshuis (60)
16. een nieuw of beter gemeenschapshuis (36)	16. tegen overlast bedrijven buitengebied (44)
17. activiteiten in het buitengebied (33)	17. activiteiten in het buitengebied (43)
18. kunst in het dorp (24)	18. kunst in het dorp (30)

a Om te voorkomen dat verschillen veroorzaakt worden doordat dorpen met en dorpen zonder dorpsraad van elkaar verschillen is deze tabel beperkt tot de bewoners van de dorpen waar minimaal een respondent zich inzette voor de dorpsraad (n = 4453).

Bron: SCP/CBS (SVP'11)

Tabel B2.4 Het belang dat nieuwkomers, oudkomers en oorspronkelijke bewoners hechten aan verschillende zaken in hun leefomgeving (% (zeer)belangrijk resp. deelname aan initiatief)^a

	belang			deelname aan initiatief		
	oorspronkelijke bewoners	oudkomers	nieuwkomers	oorspronkelijke bewoners	oudkomers	nieuwkomers
	> 15 jaar in het dorp	6-15 jaar in het dorp	0-5 jaar in het dorp	> 15 jaar in het dorp	6-15 jaar in het dorp	0-5 jaar in het dorp
<i>algemene leefbaarheid</i>						
een net en schoon dorp	87	87	89	21	20	17
een veilige verkeerssituatie	89	90	90	19	19	16
het organiseren van activiteiten in het dorp	64	58 *	57 *	19	17 *	13 *
ontmoetingsgelegenheid voor jongeren	75	69 *	68 *	11	9	4 *
ontmoetingsgelegenheid voor ouderen	73	64 *	65 *	8	7	4 *
een winkel in het dorp	71	63 *	67 *	8	6	7
een school in het dorp	82	75 *	73 *	7	8	5 *
een nieuw of beter gemeenschapshuis	37	31 *	30 *	6	5	3 *
bouw nieuwe woningen.	50	35 *	32 *	7	4 *	3 *
een buslijn of vervoersdienst	78	78	77	6	5	3 *
mogelijkheden voor lokale ondernemers	59	49 *	52 *	5	4	3 *
voorkomen van sloop van woningen	50	41 *	41 *	3	1 *	1 *
<i>omgevingskwaliteit</i>						
natuur of landschap rond het dorp	79	82 *	86 *	10	12	13
het behoud van historische gebouwen	57	58	67 *	7	7	6
een wandel- of fietspad rond het dorp	75	77	81 *	6	6	6
activiteiten in het buitengebied	34	36	37	5	6	5
tegen overlast van bedrijven in het buitengebied	41	47 *	47 *	5	6	4
kunst in het dorp	20	27 *	30 *	3	5 *	5 *

a Percentages gecorrigeerd voor verschillen in leeftijd en huishoudsamenstelling.

Bron: SCP/CBS (SVP'11)

Tabel B2.5 Verschillende rollen bij bewonersinitiatief naar dorpstype, dorpsomvang en individuele kenmerken, 15 jaar en ouder (b)^a

	1			2		
	onder- steuning	praktische hulp	organisatie	onder- steuning	praktische hulp	organisatie
minder mooi afgelegen (ref.)						
mooi afgelegen	,26 *	,18	,26	,25 *	,19	,27
minder mooi bij stad	,07	-,20	,08	,08	-,18	,12
mooi bij stad	,19	-,04	,22	,17	,00	,23
100-999 inw (ref.)						
1000-1999 inwoners	,10	-,26 *	-,39 *	,09	-,31 *	-,40 *
2000-2999 inwoners	-,13	-,41 *	-,51 *	-,14	-,47 *	-,53 *
buitengebied	-,05	-,38 *	-,43 *	-,12	-,49 *	-,54 *
vrouw				,01	-,44 *	-,53 *
<i>leeftijd</i>						
15-29 jaar				-	-	-
30-44 jaar				,24	,55 *	,83 *
45-59 jaar				,47 *	,47 *	,94 *
60-74 jaar				,46 *	,45 *	,90 *
≥ 75 jaar				,40 *	,06	,63 *
<i>huishouden</i>						
alleenstaand (ref.)				-	-	-
meer personen zonder kinderen				,33	,51 *	,35 *
met inwonend kind				,27	,64 *	,35
<i>opleiding</i>						
lo, lbo, vmbo (ref.)				-	-	-
havo, vwo, mbo				,35 *	,39 *	,75 *
hbo, universiteit				,47 *	,31 *	1,22 *
werk ^b				,13	,16	,24
<i>kerkgang maandelijks^c</i>				,31 *	,56 *	,50 *
<i>beperkingen</i>						
niet automobiel ^d				-,31 *	-,40 *	-,39
lichamelijk beperkt ^e				-,17	-,40	-,14
financieel beperkt ^f				,02	-,28	,12
<i>woongeschiedenis</i>						
heel leven in dorp (ref.)				-	-	-
≥16 jaar				,03	-,20 *	,04
6-15 jaar				-,11	-,23	,04
0-5 jaar				-,01	-,61 *	-,46 *
<i>ouders</i>						
contact met burens ^g				,04	,07 *	,08 *
actief voor buurt, kerk of vereniging ^h				,05 *	,15 *	,14 *
constante	-,95 *	-,85 *	-1,46	-2,2	-2,51	-3,94 *
pseudo-R ²			,00			,05

a Multinomiale logistische regressieanalyse, gewogen en gecorrigeerd voor geclusterde datastructuur.

b Iemand heeft werk als hij of zij een betaalde baan heeft van 12 uur of meer per week.

c Iemand bezocht de afgelopen half jaar 'de kerk (of bijvoorbeeld de moskee, synagoge of tempel)' maandelijks of vaker.

d Niet automobiel zijn degenen die geen rijbewijs hebben en/of geen auto in het huishouden.

e Iemand is 'lichamelijk beperkt' als hij of zij uit vijf dagelijkse handelingen (traplopen, gaan zitten/staan, woning verlaten/binnengaan, zelf volledig wassen en tien minuten lopen) twee of meer alleen met moeite of hulp van anderen kan uitvoeren.

f Iemand is 'financieel beperkt' als hij of zij niet voldoende geld heeft om jaarlijks een week in Nederland met vakantie te gaan en/of om de woning in de winter altijd voldoende te verwarmen en/of elke dag een volwaardige maaltijd op tafel te zetten.

g Gemiddelde van twee items: Ongeveer hoe vaak had uw moeder (resp. vader) tijdens uw kindertijd contact met burens (6-puntsschaal variërend van 'zelden of nooit' tot 'meerdere keren per week').

h Gemiddelde van twee items: Ongeveer hoe vaak zette uw moeder (resp. vader) zich tijdens uw kindertijd actief in voor de buurt, een kerk of een vereniging (6-puntsschaal variërend van 'zelden of nooit' tot 'meerdere keren per week').

* Significant verschil ($p < 0,05$)

Bron: SCP/CBS (SVP'11)

Tabel B2.6 Zes dimensies van inzet voor lokale doelen (factorladingen na rotatie)^a

	factor 1: deelname initiatieven	factor 2: burenhulp	factor 3: inzet voor omgevings kwaliteit	factor 4: inzet voor creatieve vereniging en en dorpsraad	factor 5: inzet voor kerk en zorg	factor 6: inzet voor sport en school
initiatief: het voorkomen dat woningen worden gesloopt (zonder dat er nieuwe voor in de plaats komen)	,89					
initiatief: opzetten of behoud buslijn of vervoersdienst	,89					
initiatief: bouw van nieuwe woningen	,87					
initiatief: vergroten van mogelijkheden voor lokale ondernemers	,87					
initiatief: behoud of oprichten school in het dorp	,86					,27
initiatief: een veilige verkeerssituatie	,85					
initiatief: behoud of oprichten winkel in het dorp	,85					
initiatief: een wandel- of fietspad rond het dorp	,81		,35			
initiatief: een net en schoon dorp	,80		,26			
initiatief: tegen overlast van bedrijven in het buitengebied	,78		,27			
initiatief: een plek of activiteiten waarbij jongeren elkaar kunnen ontmoeten	,76		,38			
initiatief: een plek of activiteiten waarbij ouderen elkaar kunnen ontmoeten	,76		,41			
initiatief: natuur of landschap rond het dorp	,73		,54			
initiatief: het organiseren van activiteiten in het dorp (bv. een dorpsfeest of een evenement)	,72			,45		
initiatief: een nieuw of beter gemeenschapshuis	,72			,48		
initiatief: activiteiten in het buitengebied	,68		,52			
initiatief: het behoud van historische gebouwen	,62		,50	,25		
initiatief: kunst in het dorp	,57		,40			
bereid af en toe de boodschappen doen voor buurtgenoot		,95				
bereid buurtgenoot te helpen met huishoudelijk werk of kleine klusjes in en om het huis		,90				
bereid voor de post of de planten te zorgen		,89				
bereid vaak de boodschappen doen voor buurtgenoot		,77				
vrijwilligerswerk organisatie voor landschap, natuur of milieu in uw omgeving			,82			
vrijwilligerswerk geschiedenis van dorp of regio			,77	,44		
vrijwilligerswerk dorpsraad	,42			,67		
vrijwilligerswerk creatieve vereniging				,63	,27	
vrijwilligerswerk kerk				,30	,68	
vrijwilligerswerk organisatie voor hulp aan mensen die kampen met ouderdom, ziekte of een beperking					,61	
vrijwilligerswerk sportvereniging				,30	-,54	,52
vrijwilligerswerk school						,85

a De factoranalyse is gebaseerd op tetrachorische correlaties. Omdat de aanvankelijke factoranalyse in zes factoren met een eigenwaarde groter dan 1, werd de daaropvolgende geroteerde factoranalyse beperkt tot zes factoren. Alleen ladingen hoger dan ,25 zijn weergegeven. De hoogste positieve factorladingen per item zijn vetgedrukt.

Bron: SCP/CBS (SVP'11)

Bijlage C bij hoofdstuk 3

Tabel C3.1 Vier dimensies van lokale binding (factorladingen na rotatie)^a

	factor 1: sociale binding	factor 2: culturele binding	factor 3: functionele binding	factor 4: landschap- pelijke binding
'ik voel me verbonden met het dorp'	,74			
'ik heb weinig met het dorp' ^a	,72			,31
aantal dorpsgenoten dat 'over de vloer komt	,68			
'het is een dorp naar mijn hart'	,65			,26
aantal dorpsgenoten dat iemand 'kent van voornaam'	,62			
aantal dorpsgenoten met wie iemand 'persoonlijke zaken bespreekt'	,60			
aantal dorpsgenoten dat iemand 'om hulp kan vragen'	,57			
belang 'het sociale leven in het dorp'	,56			
aandeel kennissen in dorp	,55			-,31
aandeel vrienden in dorp	,51			-,31
aantal familieleden in dorp	,50			-,32
belang 'vrienden en familie in de buurt'	,38			
bezoek café of restaurant in het dorp	,37			
luisteren lokale of regionale radio		,64		
luisteren muziek uit de streek		,64		
kijken lokale of regionale televisie		,62		
consumeren eten uit de streek		,54		
dialect spreken	,26	,53		
aantal dagen per week buiten het dorp ^b			,61	
aantal dagen per week naar een stad ^b			,52	
uren besteed aan werk of studie ^b			,50	
gebruik telefoon en internet ^b			,47	
boodschappen doen in het dorp			,28	
belang 'landschap in mijn omgeving'				,57
belang 'rust en ruimte'				,54
belang 'hoe het dorp eruit ziet'	,28			,28

a De factoranalyse is gebaseerd op tetrachorische correlaties. Omdat de aanvankelijke factoranalyse in vier factoren met een eigenwaarde groter dan 1, werd de daaropvolgende geroteerde factoranalyse beperkt tot vier factoren. Alleen ladingen hoger dan ,25 zijn weergegeven. De hoogste positieve factorladingen per item zijn vetgedrukt.

b Deze indicator werd vermenigvuldigd met -1 voorafgaand aan de factoranalyse.

Bron: SCP/CBS (SVP'11)

Tabel C3.2 Verschillende vormen van dorpsbinding naar dorpsstijpe, dorpsomvang en individuele kenmerken, 15 jaar en ouder (b)^a

	sociale binding	culturele binding	functionele binding	landschappelijke binding
minder mooi bij afgelegen (ref.)				
mooi afgelegen	,20 *	,03	,04	,07
minder mooi bij stad	,08	-,28 *	-,09 *	,08
mooi bij stad	,17 *	-,20 *	-,07	,16 *
100-999 inwoners (ref.)				
1000-1999 inwoners	,13 *	-,14 *	,18 *	-,29 *
2000-2999 inwoners	,17 *	-,27 *	,36 *	-,32 *
buitengebied	-,05	-,08	,38 *	-,29 *
vrouw	-,03	-,12 *	,19 *	,02
<i>leeftijd</i>				
15-29 jaar	-	-	-	-
30-44 jaar	,27 *	,07	,61 *	,54 *
45-59 jaar	,09 *	,21 *	,68 *	,64 *
60-74 jaar	,08	,37 *	1,03 *	,75 *
≥ 75 jaar	,15 *	,30 *	1,51 *	,73 *
<i>huishouden</i>				
alleenstaand				
meer personen zonder kinderen	,05	,02	-,11 *	,11 *
met inwonend kind	,20 *	-,04	-,16 *	-,13 *
<i>opleiding</i>				
lo, lbo, vmbo (ref.)	-	-	-	-
havo, vwo, mbo	-,01	-,23 *	-,30	,02 *
hbo, universiteit	-,10 *	-,59 *	-,50 *	,13 *
werk ^b	,14 *	,02	-,45 *	-,04
<i>kerkgang maandelijks^c</i>	,22 *	,11 *	,05	-,04
<i>beperkingen</i>				
niet automobiel ^d	-,10 *	-,12 *	,01	-,16 *
lichamelijk beperkt ^e	-,09	,21 *	,27 *	-,11
financieel ^f	-,21 *	,07	,23 *	,15 *
<i>woongeschiedenis</i>				
heel leven in dorp	-	-	-	-
≥16 jaar	-,37 *	-,14 *	-,09 *	,18 *
6-15 jaar	-,80 *	-,41 *	-,19 *	,44 *
0-5 jaar	-,102 *	-,37 *	-,16 *	,72 *
<i>ouders</i>				
contact met burens ^g	,07 *	,04 *	-,04 *	,00
actief voor buurt, kerk of vereniging ^h	,06 *	,03 *	-,02 *	-,01
constante	-,60 *	,21 *	-,02 *	-,57 *
R ²	23	18	47	20

a OLS-regressieanalyse, gewogen en gecorrigeerd voor geclusterde datastructuur.

b Iemand heeft werk als hij of zij een betaalde baan heeft van 12 uur of meer per week.

c Iemand bezocht de afgelopen half jaar 'de kerk (of bijvoorbeeld de moskee, synagoge of tempel)' maandelijks of vaker.

d Niet automobiel zijn degenen die geen rijbewijs hebben en/of geen auto in het huishouden.

e Iemand is 'lichamelijk beperkt' als hij of zij uit vijf dagelijkse handelingen (traplopen, gaan zitten/staan, woning verlaten/binnengaan, zelf volledig wassen en tien minuten lopen) twee of meer alleen met moeite of hulp van anderen kan uitvoeren.

f Iemand is 'financieel beperkt' als hij of zij niet voldoende geld heeft om jaarlijks een week in Nederland met vakantie te gaan en/of om de woning in de winter altijd voldoende te verwarmen en/of elke dag een volwaardige maaltijd op tafel te zetten.

g Gemiddelde van twee items: Ongeveer hoe vaak had uw moeder (resp. vader) tijdens uw kindertijd contact met burens (6-puntsschaal variërend van 'zelden of nooit' tot 'meerdere keren per week').

h Gemiddelde van twee items: Ongeveer hoe vaak zette uw moeder (resp. vader) zich tijdens uw kindertijd actief in voor de buurt, een kerk of een vereniging (6-puntsschaal variërend van 'zelden of nooit' tot 'meerdere keren per week').

* Significant verschil ($p < 0,05$)

Bron: SCP/CBS (SVP'11)

Bijlage D bij hoofdstuk 4

Tabel D4.1 Voorkomen individuele kenmerken naar type dorp, 15 jaar en ouder (gewogen percentages/gemiddelden)

	minder mooi afgelegen	mooi afgelegen	minder mooi bij de stad	mooi bij de stad	totaal
vrouw	47	50	48	50	49
<i>leeftijd</i>					
15-29 jaar	20	17 *	21	19	19
30-44 jaar	25	23	21	19 *	22
45-59 jaar	28	31	30	30	30
60-74 jaar	20	22	22	24	22
≥ 75 jaar	7	6	6	9	7
<i>huishouden</i>					
alleenstaand	12	14	12	14	13
meer personen zonder kinderen	32	32	32	33	32
huishouden met kinderen	56	54	56	52	55
<i>opleiding</i>					
lo, lbo, vmbo (ref.)	34	36	37	34	35
havo, vwo, mbo	41	37 *	36 *	37 *	38
hbo, universiteit	25	27	27	29 *	27
werk ^a	59	58	58	53 *	57
<i>kerkgang maandelijks^b</i>	24	22	21	25	23
<i>beperkingen</i>					
niet automobiel ^c	14	11 *	13	13	13
lichamelijk beperkt ^d	7	5 *	5	6	6
financieel beperkt ^e	10	9	9	8	9
<i>woongeschiedenis</i>					
heel leven in dorp	28	30	32	29	30
≥ 16 jaar	39	40	41	44 *	41
6-15 jaar	21	18	16 *	17 *	18
0-5 jaar	12	12	11	10	11
<i>ouders</i>					
contact met burenf	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9
actief voor buurt, kerk of vereniging ^g	3,2	3,3	3,1	3,2	3,2

a Iemand heeft werk als hij of zij een betaalde baan heeft van 12 uur of meer per week.

b Iemand bezocht de afgelopen half jaar 'de kerk (of bijvoorbeeld de moskee, synagoge of tempel)' maandelijks of vaker.

c Niet automobiel zijn degenen die geen rijbewijs hebben en/of geen auto in het huishouden.

d Iemand is 'lichamelijk beperkt' als hij of zij uit vijf dagelijkse handelingen (traplopen, gaan zitten/staan, woning verlaten/binnengaan, zelf volledig wassen en tien minuten lopen) twee of meer alleen met moeite of hulp van anderen kan uitvoeren.

e Iemand is 'financieel beperkt' als hij of zij niet voldoende geld heeft om jaarlijks een week in Nederland met vakantie te gaan en/of om de woning in de winter altijd voldoende te verwarmen en/of elke dag een volwaardige maaltijd op tafel te zetten.

f Gemiddelde van twee items: Ongeveer hoe vaak had uw moeder (resp. vader) tijdens uw kindertijd contact met burenf (6-puntsschaal variërend van 'zelden of nooit' tot 'meerdere keren per week').

g Gemiddelde van twee items: Ongeveer hoe vaak zette uw moeder (resp. vader) zich tijdens uw kindertijd actief in voor de buurt, een kerk of een vereniging (6-puntsschaal variërend van 'zelden of nooit' tot 'meerdere keren per week').

* Significant verschil met bewoners van minder mooie afgelegen dorpen ($p < 0,05$) (z-toets resp. t-toets)

Bron: SCP/CBS (SVP'11)

Tabel D4.2 Voorkomen individuele kenmerken naar omvang dorp, 15 jaar en ouder (gewogen percentages/gemiddelden)

	dorp 100-999 inwoners	dorp 1000-1999 inwoners	dorp 2000-2999 inwoners	buitengebied	totaal
vrouw	49	51	47	48	49
<i>leeftijd</i>					
15-29 jaar	22	20	20	17 *	19
30-44 jaar	23	25	22	19 *	22
45-59 jaar	29	27	28	34 *	30
60-74 jaar	20	22	22	23 *	22
≥ 75 jaar	7	7	8	7	7
<i>huishouden</i>					
alleenstaand	15	13	14	12 *	13
meer personen zonder kinderen	32	34	34	31	32
huishouden met kinderen	53	54	52	57 *	55
<i>opleiding</i>					
lo, lbo, vmbo (ref.)	34	37	38 *	34	35
havo, vwo, mbo	37	38	36	39	38
hbo, universiteit	29	25 *	26	27	27
<i>werk^a</i>	59	57	58	56	57
<i>kerkgang maandelijks^b</i>	21	20	24	25	23
<i>beperkingen</i>					
niet automobiel ^c	13	13	15	10 *	13
lichamelijk beperkt ^d	5	6	7 *	6	6
financieel beperkt ^e	8	9	9	9	9
<i>woongeschiedenis</i>					
heel leven in dorp	26	27	32 *	33 *	30
≥ 16 jaar	41	44	43	38	41
6-15 jaar	19	18	15 *	19	18
0-5 jaar	15	11 *	10 *	10 *	11
<i>ouders</i>					
contact met burenf	5,0	5,0	4,8 *	4,8 *	4,9
actief voor buurt, kerk of vereniging ^g	3,2	3,3	3,2	3,2	3,2

a Iemand heeft werk als hij of zij een betaalde baan heeft van 12 uur of meer per week.

b Iemand bezocht de afgelopen half jaar 'de kerk (of bijvoorbeeld de moskee, synagoge of tempel)' maandelijks of vaker.

c Niet automobiel zijn degenen die geen rijbewijs hebben en/of geen auto in het huishouden.

d Iemand is 'lichamelijk beperkt' als hij of zij uit vijf dagelijkse handelingen (traplopen, gaan zitten/staan, woning verlaten/binnengaan, zelf volledig wassen en tien minuten lopen) twee of meer alleen met moeite of hulp van anderen kan uitvoeren.

e Iemand is 'financieel beperkt' als hij of zij niet voldoende geld heeft om jaarlijks een week in Nederland met vakantie te gaan en/of om de woning in de winter altijd voldoende te verwarmen en/of elke dag een volwaardige maaltijd op tafel te zetten.

f Gemiddelde van twee items: Ongeveer hoe vaak had uw moeder (resp. vader) tijdens uw kindertijd contact met burenf (6-puntsschaal variërend van 'zelden of nooit' tot 'meerdere keren per week').

g Gemiddelde van twee items: Ongeveer hoe vaak zette uw moeder (resp. vader) zich tijdens uw kindertijd actief in voor de buurt, een kerk of een vereniging (6-puntsschaal variërend van 'zelden of nooit' tot 'meerdere keren per week').

* Significant verschil met bewoners van dorpen met 100-999 inwoners ($p < 0,05$) (z-toets resp. t-toets)

Bron: SCP/CBS (SVP11)

Tabel D4.3 kenmerken bewoners naar type dorp en woongeschiedenis, 15 jaar en ouder (gewogen percentages)

	minder mooi afgelegen	mooi afgelegen	minder mooi bij de stad	mooi bij de stad	totaal
hogeropgeleiden ^a					
heel leven in dorp	18	15	19	17	17
≥16 jaar	24	25	25	26	25
6-15 jaar	31	39 *	37	44 *	38
0-5 jaar	31	43 *	44	52 *	43
hogere inkomens ^b					
heel leven in dorp	20	19	24	29 *	23
≥ 16 jaar	25	26	30	34 *	29
6-15 jaar	27	27	33	31	29
0-5 jaar	17	26 *	33 *	37 *	28
kerkgang (maandelijks)					
heel leven in dorp	25	26	24	26	25
≥ 16 jaar	27	25	23	28	25
6-15 jaar	19	13	16	20	16
0-5 jaar	17	16	15	17	16
actieve ouders ^c					
heel leven in dorp	51	55	49	57	53
≥ 16 jaar	46	47	41	44	44
6-15 jaar	47	44	48	34 *	43
0-5 jaar	40	40	43	36	40

a Onder hoger opgeleid wordt verstaan een afgeronde hbo- of wo-opleiding.

b Onder een hoger inkomen wordt verstaan een inkomen dat behoort tot de hoogste 20% inkomens van Nederland.

c Van respondenten wordt aangekomen dat hun ouders vroeger actief waren wanneer minimaal een van beide ouders zich wekelijks of vaker inzette voor 'de buurt, de kerk of een vereniging'.

* Significant verschil met bewoners van minder mooie afgelegen dorpen ($p < 0,05$) (z-toets)

Bron: SCP/CBS (SVP'11)

Tabel D4.4a Verschillende vormen van bewonersinzet verklaard uit dorps-type individuele kenmerken en dorpsbinding, 15 jaar en ouder (odds ratio)(eerste deel)^a

	inzet voor algemene leefbaarheid			burenhulp		
	1	2	3	1	2	3
minder mooi afgelegen ^b	1,14	1,09	1,07	1,09	1,09	1,13
mooi afgelegen	1,23 *	1,19 *	1,04	1,29 *	1,24 *	1,19
minder mooi bij stad	-	-	-	1,08	1,10	1,17
mooi bij stad	1,20 *	1,20	1,13	-	-	-
100-999 inwoners ^b	1,29 *	1,33 *	1,44 *	-	-	-
1000-1999 inwoners	1,07	1,07	1,05	1,18	1,14	1,14
2000-2999 inwoners	-	-	-	1,11	1,09	1,10
buitengebied	1,09	,99	1,09	1,16	1,07	1,15
<i>lokale binding</i>						
sociale binding			1,97 *			1,55 *
culturele binding			1,25 *			1,21 *
functionele binding			,90 *			,96
landschappelijke binding			,89 *			1,05
<i>vrouw</i>		,66 *	,69 *		1,22 *	1,29 *
<i>leeftijd</i>						
15-29 jaar (ref.)		-	-		-	-
30-44 jaar		1,50 *	1,45 *		1,85 *	1,67 *
45-59 jaar		1,39 *	1,49 *		2,59 *	2,46 *
60-74 jaar		1,22	1,32		1,80 *	1,68 *
≥ 75 jaar		,62 *	,67		,75	,70
<i>huishouden</i>						
alleenstaand (ref.)						
meer personen zonder kinderen		1,25 *	1,23		1,32 *	1,31
met inwonend kind		1,61 *	1,43 *		1,02	,96
<i>opleiding</i>						
lo, lbo, vmbo (ref.)		-	-		-	-
havo, vwo, mbo		1,43 *	1,51 *		,95	,98
hbo, universiteit		1,53 *	1,86 *		,63 *	,71 *
<i>werk^c</i>						
		,90	,77 *		,93	,87
<i>kerkgang maandelijks^d</i>						
		2,38 *	2,15 *		1,35 *	1,21 *
<i>beperkingen</i>						
niet automobiel ^e		,66 *	,69 *		,87	,94
lichamelijk beperkt ^f		,73	,71		,76	,76
financieel beperkt ^g		,88	1,01		1,17	1,26
<i>woongeschiedenis</i>						
heel leven in dorp (ref.)		-	-		-	-
≥ 16 jaar		,94	1,24 *		,92	1,08
6-15 jaar		,89	1,68 *		,85	1,27
0-5 jaar		,65 *	1,48 *		,83	1,34
<i>ouders</i>						
contact met burenh ⁱ		1,05 *	,99		1,08 *	1,04
actief voor buurt, kerk of vereniging ^j		1,14 *	1,10 *		1,07 *	1,04
constante	,47 *	,13 *	,15 *	,16 *	,05 *	,05 *
pseudo-R ²	0	8	13	0	4	8
(n)	5982	5981	5981	5982	5981	5981

Tabel D4.4b Verschillende vormen van bewonersinzet verklaard uit dorpstype individuele kenmerken en dorpsbinding, 15 jaar en ouder (odds ratio) (tweede deel)^a

	inzet voor omgevingskwaliteit			initiatief nemen		
	1	2	3	1	2	3
minder mooi afgelegen ^b	1,35 *	1,32 *	1,26	-	-	-
mooi afgelegen	1,48 *	1,43 *	1,25	1,11	1,11	1,00
minder mooi bij stad	-	-	-	1,03	1,05	1,07
mooi bij stad	1,74 *	1,72 *	1,60 *	1,16	1,17	1,08
100-999 inwoners ^b	1,57 *	1,62 *	1,49 *	1,58 *	1,58 *	1,62 *
1000-1999 inwoners	-	-	-	1,08	1,06	1,05
2000-2999 inwoners	1,01	1,00	1,03	-	-	-
buitengebied	1,74 *	1,64 *	1,79 *	1,16	1,08	1,20
<i>lokale binding</i>						
sociale binding			1,55 *			1,88 *
culturele binding			1,40 *			1,15 *
functionele binding			,90			,82 *
landschappelijke binding			1,28 *			,93
<i>vrouw</i>		,51 *	,53 *		,70 *	,76 *
<i>leeftijd</i>						
15-29 jaar		-	-		-	-
30-44 jaar		1,74 *	1,44		1,77 *	1,80 *
45-59 jaar		2,46 *	2,10 *		1,96 *	2,27 *
60-74 jaar		3,05 *	2,54 *		2,16 *	2,67 *
≥ 75 jaar		1,77 *	1,52		1,94 *	2,64 *
<i>huishouden</i>						
alleenstaand						
meer personen zonder kinderen		1,37 *	1,33		1,35	1,32
met inwonend kind		1,22	1,16		1,30	1,13
<i>opleiding</i>						
lo, lbo, vmbo (ref.)		-	-		-	-
havo, vwo, mbo		1,30 *	1,36 *		1,73 *	1,72 *
hbo, universiteit		1,94 *	2,34 *		2,78 *	3,06 *
<i>werk^c</i>		1,10	1,01		1,36 *	1,13
<i>kerkgang maandelijks^d</i>		1,66 *	1,51 *		1,26 *	1,09
<i>beperkingen</i>						
niet automobiel ^e		,76	,85		,69	,75
lichamelijk beperkt ^f		,99	,94		1,13	1,17
financieel beperkt ^g		,99	1,03		1,09	1,28
<i>woongeschiedenis</i>						
heel leven in dorp		-	-		-	-
≥ 16 jaar		1,08	1,26 *		,99	1,24
6-15 jaar		1,04	1,51 *		1,14	1,96 *
0-5 jaar		,84	1,22		,71	1,44
<i>ouders</i>						
contact met burenh ^h		1,01	,96		1,06	1,00
actief voor buurt, kerk of vereniging ⁱ		1,17 *	1,14 *		1,09 *	1,05
constante	,10 *	,02 *	,02 *	,09 *	,01 *	,01 *
pseudo-R ²	2	9	13	0	6	10
(n)	5982	5981	5981	5982	5981	5981

a Logistische regressieanalyse gewogen en gecorrigeerd voor geclusterde datastructuur.

b Als referentiecategorie is telkens gekozen voor de categorie met de laagste waarde.

c Iemand heeft werk als hij of zij een betaalde baan heeft van 12 uur of meer per week.

d Iemand bezocht de afgelopen half jaar 'de kerk (of bijvoorbeeld de moskee, synagoge of tempel)' maandelijks of vaker.

e Niet automobiel zijn degenen die geen rijbewijs hebben en/of geen auto in het huishouden.

f Iemand is 'lichamelijk beperkt' als hij of zij uit vijf dagelijkse handelingen (traplopen, gaan zitten/staan, woning verlaten/binnengaan, zelf volledig wassen en tien minuten lopen) twee of meer alleen met moeite of hulp van anderen kan uitvoeren.

g Iemand is 'financieel beperkt' als hij of zij niet voldoende geld heeft om jaarlijks een week in Nederland met vakantie te gaan en/of om de woning in de winter altijd voldoende te verwarmen en/of elke dag een volwaardige maaltijd op tafel te zetten.

h Gemiddelde van twee items: Ongeveer hoe vaak had uw moeder (resp. vader) tijdens uw kindertijd contact met burenh (6-puntsschaal variërend van 'zelden of nooit' tot 'meerdere keren per week').

i Gemiddelde van twee items: Ongeveer hoe vaak zette uw moeder (resp. vader) zich tijdens uw kindertijd actief in voor de buurt, een kerk of een vereniging (6-puntsschaal variërend van 'zelden of nooit' tot 'meerdere keren per week').

* Significant verschil ($p < 0,05$)

Bron: SCP/CBS (SVP11)

Bijlage E bij hoofdstuk 5

Tabel E5.1 Ervaren leefbaarheidsproblemen naar dorpsstype, dorpsomvang en individuele kenmerken, 15 jaar en ouder (b)^a

	ervaren leefbaarheid ^b	vervoerproblemen ^c	zorgen om noodhulp ^d	onveiligheid ^e	sociale controle ^f	uitsluiting ^g
minder mooi bij afgelegen (ref.)	-	-	-	-	-	-
mooi afgelegen	,21 *	-,01	,04	-,03	,02	-,01
minder mooi bij stad	,11	-,02	-,11 *	,11 *	-,02	-,02
mooi bij stad	,20 *	,01	-,09	,03	,05	-,03
100-999 inwoners (ref.)	-	-	-	-	-	-
1000-1999 inwoners	,09	-,01	-,11 *	,06	,05	-,06
2000-2999 inwoners	,18 *	-,11 *	-,10 *	,04	,02	-,02
buitengebied	-,03	-,05	,02	,11 *	-,12 *	,00
<i>vrouw</i>	-,00	,10 *	-,05	,15 *	,04	,09 *
<i>leeftijd</i>						
15-29 jaar	-	-	-	-	-	-
30-44 jaar	,15 *	-,24 *	,07	,09	-,10 *	-,05
45-59 jaar	,05	-,19 *	,05	,06	-,23 *	,04
60-74 jaar	,06	-,21 *	,16 *	,25 *	-,32 *	,28 *
≥ 75 jaar	,05	-,15	,18 *	,33 *	-,28 *	,58 *
<i>huishouden</i>						
alleenstaand	-	-	-	-	-	-
meer personen zonder kinderen	,02	-,07	-,01	-,02	-,11 *	-,05
met inwonend kind	,04	,01	-,06	-,03	-,14 *	-,08
<i>opleiding</i>						
lo, lbo, vmbo (ref.)	-	-	-	-	-	-
havo, vwo, mbo	,01	-,01	-,02	-,06	-,04	-,12 *
hbo, universiteit	-,02	,04	,02	-,08	-,07	-,20 *
<i>werk^h</i>	,05	-,13 *	-,04	,07 *	,01	-,05
<i>kerkgang maandelijksⁱ</i>	,06	-,06	-,01	,11 *	,00	-,06 *
<i>beperkingen</i>						
niet automobiel ^j	-,03	,77 *	,02	,11 *	,01	-,01
lichamelijk beperkt ^k	-,12	,46 *	,29 *	,13	,20 *	,13
financieel beperkt ^l	-,29 *	,68 *	,21 *	,20 *	,45 *	,37 *
<i>woongeschiedenis</i>						
heel leven in dorp	-	-	-	-	-	-
≥ 16 jaar	-,05	-,01	,04	-,05	,11 *	,11 *
6-15 jaar	-,04	-,07	,07	-,09 *	,11 *	,24 *
0-5 jaar	,09	-,02	,03	-,11 *	,13 *	,24 *
<i>ouders</i>						
contact met burenm	,04 *	-,02	-,02	-,02	-,02	-,04
actief voor buurt, kerk of vereniging ⁿ	,02 *	-,00	-,00	-,00	,00	-,01
constante	-,54 *	,22 *	,13 *	-,15 *	,30 *	,16 *
pseudo-R ²	4	18	3	4	4	10

a OLS-regressieanalyse, gewogen en gecorrigeerd voor geclusterde datastructuur.

b Gestandaardiseerde gemiddelde van de items 'Het is goed wonen in het dorp', 'Gaat de goede kant op met het dorp', 'Met de leefbaarheid van het dorp is het slecht gesteld' (omgekeerd) en 'Het dorp heeft weinig te bieden' (omgekeerd) (vijf antwoordcategorieën, Cronbach's alpha = ,60)

c Gestandaardiseerde gemiddelde van de antwoorden op de stellingen 'In mijn dagelijks leven vormt vervoer een obstakel', 'Veel plekken waar ik naar toe wil kan ik moeilijk bereiken' en 'Ik blijf wel eens thuis omdat vervoer teveel geld kost' (vijf antwoordcategorieën, Cronbach's alpha = ,83)

d Gestandaardiseerde gemiddelde van de antwoorden op de stellingen 'Ik maak me zorgen bereikbaarheid eerste hulp' en 'Ik maak me zorgen dat politie of brandweer te laat komt' (vijf antwoordcategorieën, Cronbach's alpha = ,87)

e Gestandaardiseerde gemiddelde van de antwoorden op de stellingen 'Ik voel me onveilig in mijn eigen huis' en 'Ik voel me onveilig op straat in de omgeving van mijn huis' (vijf antwoordcategorieën, Cronbach's alpha = ,80)

f Gestandaardiseerde gemiddelde van de antwoorden op de stellingen 'Ik voel me hier bespied' en 'Buren en dorpsgenoten letten teveel op mij' (vijf antwoordcategorieën, Cronbach's alpha = ,79)

g Gestandaardiseerde gemiddelde van de antwoorden op de stellingen 'Ik zal er hier nooit helemaal bij horen' en 'Veel dorpsbewoners waarderen mij niet' (vijf antwoordcategorieën, Cronbach's alpha = ,74)

h Iemand heeft werk als hij of zij een betaalde baan heeft van 12 uur of meer per week.

i Iemand bezocht de afgelopen half jaar 'de kerk (of bijvoorbeeld de moskee, synagoge of tempel)' maandelijks of vaker.

j Niet automobiel zijn degenen die geen rijbewijs hebben en/of geen auto in het huishouden.

k Iemand is 'lichamelijk beperkt' als hij of zij uit vijf dagelijkse handelingen (traplopen, gaan zitten/staan, woning verlaten/binnengaan, zelf volledig wassen en tien minuten lopen) twee of meer alleen met moeite of hulp van anderen kan uitvoeren.

I Iemand is 'financieel beperkt' als hij of zij niet voldoende geld heeft om jaarlijks een week in Nederland met vakantie te gaan en/of om de woning in de winter altijd voldoende te verwarmen en/of elke dag een volwaardige maaltijd op tafel te zetten.

m Gemiddelde van twee items: Ongeveer hoe vaak had uw moeder (resp. vader) tijdens uw kindertijd contact met burens (6-puntsschaal variërend van 'zelden of nooit' tot 'meerdere keren per week').

n Gemiddelde van twee items: Ongeveer hoe vaak zette uw moeder (resp. vader) zich tijdens uw kindertijd actief in voor de buurt, een kerk of een vereniging (6-puntsschaal variërend van 'zelden of nooit' tot 'meerdere keren per week').

* Significant verschil ($p < 0,05$)

Bron: SCP/CBS (SVP11)

Tabel E5.2 Ervaren leefbaarheid^a naar type dorp, dorpsomvang en aanwezigheid voorzieningen, 15 jaar en ouder (b)^b

	totaal	dorpen 100-999 inwoners	dorpen 1000-1999 inwoners	dorpen 2000-2999 inwoners	buitengebieden
geen basisvoorzieningen (ref.): ^c	-	-	-	-	-
1-2 basisvoorzieningen	,12	,05	-	-	,17
3-5 basisvoorzieningen	,15	,28 *	,05	,12	,02
6-11 basisvoorzieningen	,18 *	,50 *	-,02	,06	,12
minder mooi afgelegen	-	-	-	-	-
mooi afgelegen	,27 *	,15	,40 *	,03	,45 *
minder mooi bij stad	,14 *	,16	,03	,08	,34 *
mooi bij stad	,24 *	,15	,28 *	,09	,42 *
dorpsomvang (/1000 inwoners)	,07 *	-,33 *	,25	-,09	,04
constante	-,43 *	-,17	-,55 *	,21	-,60 *
pseudo-R ²	2	2	3	0	3
(n)	6309	1696	1923	1422	1268

a De ervaren leefbaarheid is het gestandaardiseerde gemiddelde van de items 'Het is goed wonen in het dorp', 'Gaat de goede kant op met het dorp', 'Met de leefbaarheid van het dorp is het slecht gesteld' (omgekeerd) en 'Het dorp heeft weinig te bieden' (omgekeerd) (vijf antwoordcategorieën, Cronbach's alpha = ,60)

b OLS-regressieanalyse, gewogen en gecorrigeerd voor geclusterde datastructuur. Bewoners van buitengebieden die georiënteerd zijn op dorpen groter dan 3000 inwoners zijn buiten beschouwing gelaten.

c Omdat dorpen zonder voorzieningen zeldzaam zijn, zijn bij de grotere dorpen zijn de laagste twee categorieën samengenomen.

* Significant verschil ($p < 0,05$)

Bron: SCP/CBS (SVP'11)

Tabel E5.3 Relatie aanwezigheid dorpsvoorzieningen en ervaren leefbaarheid^a, naar woongeschiedenis en leeftijd, gecontroleerd voor dorpsstype en dorpsomvang, 15 jaar en ouder (b)^b

	hele leven in dorp	> 15 jaar in dorp	6-15 jaar in dorp	0-5 jaar in dorp
geen basisvoorzieningen	-	-	-	-
1-2 basisvoorzieningen	,16	,10	,27	-,06
3-5 basisvoorzieningen	,02	,20	,46 *	-,00
6-11 basisvoorzieningen	,19	,13	,39 *	,17
minder mooi afgelegen	-	-	-	-
mooi afgelegen	,17	,32 *	,26 *	,30 *
minder mooi bij stad	,00	,20 *	,21	,20
mooi bij stad	,09	,28 *	,27 *	,52 *
dorpsomvang (/1000 inwoners)	,12 *	,06 *	,06 *	-,02
constante	-,37 *	-,50 *	-,62 *	-,16 *
pseudo-R ²	2	2	3	4
(n)	1682	2786	1142	699

(vervolg)

	15-29 jaar	30-44 jaar	45-59 jaar	60-74 jaar	≥ 75 jaar
geen basisvoorzieningen (ref.)	-	-	-	-	-
1-2 basisvoorzieningen	,11	,12	,07	,09	,59 *
3-5 basisvoorzieningen	,00	,30 *	,12	,19	,31
6-11 basisvoorzieningen	,06	,29 *	,09	,23	,54 *
minder mooi afgelegen (ref.)	-	-	-	-	-
mooi afgelegen	,12	,28 *	,34 *	,27 *	,29 *
minder mooi bij stad	,17	,14	,17	,12	,02
mooi bij stad	,04	,36 *	,24 *	,33 *	,25 *
dorpsomvang (/1000 inwoners)	,09	,06	,08 *	,03	,06
constante	-,32 *	-,40 *	-,45 *	-,46 *	-,84 *
pseudo-R ²	1	3	2	2	6
(n)	928	1408	1961	1572	440

a De ervaren leefbaarheid is het gestandaardiseerde gemiddelde van de items 'Het is goed wonen in het dorp', 'Gaat de goede kant op met het dorp', 'Met de leefbaarheid van het dorp is het slecht gesteld' (omgekeerd) en 'Het dorp heeft weinig te bieden' (omgekeerd) (vijf antwoordcategorieën, Cronbach's alpha = ,60)

b OLS-regressieanalyse, gewogen en gecorrigeerd voor geclusterde datastructuur.

* Significant verschil ($p < 0,05$)

Bron: SCP/CBS (SVP'11)

Tabel E5.4 Verschillende vormen van bewonersinzet verklaard uit ervaren leefbaarheid, individuele kenmerken en dorpsbinding, 15 jaar en ouder (odds ratio)^a

	inzet voor leefbaarheid			burenhulp		
	1	2 ^b	3 ^b	1	2 ^b	3 ^b
ervaren leefbaarheid ^c	1,22 *	1,17 *	,92 *	1,32 *	1,31 *	1,14 *
minder mooi afgelegen	-	-	-	-	-	-
mooi afgelegen	1,04	1,06	,99	1,12	1,08	1,03
minder mooi bij stad	,86 *	,91	,95	,96	,99	1,03
mooi bij stad	1,02 *	1,08	1,07	,87	,87	,87
100-999 inwoners	-	-	-	-	-	-
1000-1999 inwoners	,81 *	,79 *	,74 *	1,15	1,12	1,13
2000-2999 inwoners	,75 *	,72 *	,71 *	1,06	1,04	1,08
buitengebied	,84 *	,74 *	,76 *	1,16	1,07	1,13
<i>lokale binding</i>						
sociale binding			2,04 *			1,46 *
culturele binding			1,25 *			1,21 *
functionele binding			,90 *			,95
landschappelijke binding			,90 *			1,02
pseudo-R ²	1	8	13	1	5	7
(n)	5975	5974	5974	5975	5974	5974
	inzet voor omgevingskwaliteit			initiatief nemen		
	1	2 ^b	3 ^b	1	2 ^b	3 ^b
ervaren leefbaarheid ^c	1,19 *	1,17 *	,94	1,08	1,04	,82 *
minder mooi afgelegen	-	-	-	-	-	-
mooi afgelegen	1,06	1,06	,99	1,10	1,10	1,02
minder mooi bij stad	,73 *	,75 *	,79	1,02	1,05	1,08
mooi bij stad	1,25	1,27	1,27	1,14	1,16	1,09
100-999 inwoners	-	-	-	-	-	-
1000-1999 inwoners	,63 *	,61 *	,68 *	,68 *	,67 *	,66 *
2000-2999 inwoners	,63 *	,60 *	,70 *	,63 *	,63 *	,64 *
buitengebied	1,12	1,02	1,21	,73 *	,68 *	,76 *
<i>lokale binding</i>						
sociale binding			1,59 *			2,05 *
culturele binding			1,40 *			1,15 *
functionele binding			,91 *			,82 *
landschappelijke binding			1,29 *			,97 *
pseudo-R ²	2	9	13	1	6	10
(n)	5975	5974	5974	5975	5974	5974

a Logistische regressieanalyse gewogen en gecorrigeerd voor geclusterde datastructuur.

b Bij model 2 en 3 werd gecorrigeerd voor de volgende individuele kenmerken: sekse, leeftijd, huishoudsamenstelling, werk, kerkgang, auto-loosheid, lichamelijke beperking, financiële beperking, woongeschiedenis, vroegere burenccontacten en inzet ouders.

c De ervaren leefbaarheid is het gestandaardiseerde gemiddelde van de items 'Het is goed wonen in het dorp', 'Gaat de goede kant op met het dorp', 'Met de leefbaarheid van het dorp is het slecht gesteld' (omgekeerd) en 'Het dorp heeft weinig te bieden' (omgekeerd) (vijf antwoordcategorieën, Cronbach's alpha = ,60)

* Significant verschil (p < 0,05)

Bron: SCP/CBS (SVP'11)

Tabel E5.5 Verschillende vormen van bewonersinzet verklaard uit aanwezigheid voorzieningen, 15 jaar en ouder zonder bewoners van buitengebieden (odds ratio)^a

	inzet voor leefbaarheid	burenhulp	inzet voor omgevingskwaliteit	initiatief nemen
	1	1	1	1
geen voorzieningen	-	-	-	-
1-2 voorzieningen	,91	,86	,91	,92
3-5 voorzieningen	,96	,84	,80	1,04
≥ 6 voorzieningen	,87	1,01	1,02	,92
minder mooi afgelegen	-	-	-	-
mooi afgelegen	1,12	1,24	1,08	1,14
minder mooi bij stad	,86	1,12	,76	1,12
mooi bij stad	1,05	1,15	1,14	1,26
omvang (*1000)	,89 *	1,03 *	,68 *	,77 *
pseudo-R ²	1	0	1	1
(n)	4527	4527	4527	4527

a Logistische regressieanalyse gewogen en gecorrigeerd voor geclusterde datastructuur. Omdat geen verschillen gevonden werden tussen bewoners van dorpen met meer en minder voorzieningen werden model 2 en 3 achterwege gelaten.

* Significant verschil (p<,05)

Bron: SCP/CBS (SVP'11)

Tabel E5.6 Verschillende vormen van bewonersinzet verklaard uit beleefde leefbaarheid, individuele kenmerken en dorpsbinding, 15 jaar en ouder (odds ratio)^a

	inzet voor leefbaarheid	burenhulp	inzet voor omgevingskwaliteit	initiatief nemen		
	1	1	1	1	2 ^b	3 ^b
krimp	1,00	,97	1,07	1,28 *	1,29 *	1,26 *
minder mooi afgelegen	-	-	-	-	-	-
mooi afgelegen	1,08	1,19	1,09	1,07	1,05	,96
minder mooi bij stad	,88	,99	,74 *	1,04	1,06	1,06
mooi bij stad	1,06*	,92	1,29	1,14	1,15	1,06
100-999 inwoners ^a	-	-	-	-	-	-
1000-1999 inwoners	,83 *	1,18	,64 *	,67 *	,66 *	,64 *
2000-2999 inwoners	,77 *	1,11*	,65 *	,64 *	,65 *	,63 *
buitengebied	,84	1,16	1,11	,73 *	,68 *	,74 *
<i>lokale binding</i>						
sociale binding						1,88 *
culturele binding						1,13 *
functionele binding						,82 *
landschappelijke binding						,93
pseudo-R ²	0	0	2	1	6	10
(n)	5982	5982	5982	5982	5981	5981

a Logistische regressieanalyse gewogen en gecorrigeerd voor geclusterde datastructuur. Omdat bij de inzet voor de leefbaarheid, burenhulp en inzet voor omgevingskwaliteit geen verschillen gevonden werden tussen dorpen in krimpende en groeiende gemeenten, werden daar model 2 en 3 achterwege gelaten.

b Bij model 2 en 3 werd gecorrigeerd voor de volgende individuele kenmerken: sekse, leeftijd, huishoudsamenstelling, werk, kerkgang, auto-loosheid, lichamelijke beperking, financiële beperking, woongeschiedenis, vroegere burenccontacten en inzet ouders.

* Significant verschil (p < 0,05)

Bron: SCP/CBS (SVP'11)